

Силабус дисципліни (курсу)

«Теорія фінансово-економічних криз»

Ступінь освіти: бакалавр

Освітньо-

професійна

програма: Фінанси, банківська справа,

страхування та фондовий ринок

Галузь знань: 07 Управління та адміністрування

Спеціальність: 072 Фінанси, банківська справа,
страхування та фондовий ринок

<https://posekmodule.km.ua/course/view.php?id=851>

Посилання на курс у системі
дистанційного навчання:

Семестр:

3

Кількість

кредитів:

3

Мова викладання:

українська

Розклад занять: <https://kpd.edu.ua/studentu/rozklad-zanyat>

Керівник курсу

П.І.П. Сушарник Ярослав Анатолійович

науковий ступінь кандидат економічних наук
вчене звання

Контактна Тел. (067) 939-41-78

інформація: e-mail: susharnuk1990@gmail.com

Опис дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Полягає у формуванні у студентів теоретичних знань і практичних навичок аналізу причин, механізмів виникнення та наслідків фінансово-економічних криз, а також у розробці інструментів і стратегій для їх попередження та подолання.
Кількість кредитів	3
Загальна кількість годин	90
Кількість модулів	1
Форма навчання	денна
Статус навчальної дисципліни	нормативна
Перелік навчальних дисциплін, які мають бути вивчені раніше, перелік раніше здобутих результатів навчання	«Економічна теорія», «Історія фінансів та фінансової думки».

Формування програмних компетентностей та результатів навчання

Індекс матриці ОПП	Програмні компетентності та результати навчання
ІК	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі фінансів, банківської справи та страхування в ході професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування у професійній діяльності окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.
ЗК01.	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК02.	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК04.	Здатність спілкуватися іноземною мовою.
ЗК06.	Здатність проведення досліджень на відповідному рівні
ЗК07.	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ЗК09.	Здатність бути критичним і самокритичним.
ЗК11.	Здатність спілкуватися з представниками інших професій груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
СК01.	Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища.
СК02.	Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.
СК03.	Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).
СК05.	Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.
СК06.	Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування.
СК08.	Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування.
СК11.	Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.
ПР01.	Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.
ПР02.	Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.
ПР03.	Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.
ПР04.	Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.
ПР07.	Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

Структура курсу

Години занять					Тема	Результати навчання
Лекції	Практичні	Семинарські	Лабораторні	Самостійні		
14	-	10	-	16	Змістовий модуль 1. Передумови виникнення фінансово-економічних криз	
4	-	2	-	4	Тема 1. Циклічність як явище економічної динаміки	<p>Визначення економічного циклу. Роль економічних циклів у розвитку ринкової економіки. Важливість вивчення циклічності для розуміння економічних процесів. Пояснення терміну «економічний цикл». Механізм виникнення циклічних коливань. Зв'язок між циклічністю та іншими економічними явищами (інфляція, безробіття, виробництво). Огляд основних теорій: класична, кейнсіанська, монетарна, австрійська та інші. Різні підходи до пояснення причин циклічності. Роль державного регулювання в управлінні економічними циклами.</p> <p>Вплив економічних циклів на ринок праці. Вплив циклічності на ціни, зарплати та купівельну спроможність населення. Проблеми управління інфляцією під час спаду та підйому економіки. Роль центрального банку та уряду в управлінні економічними циклами. Стратегії та заходи, що застосовуються для зменшення глибини рецесії та посилення економічного зростання. Сучасні тенденції економічних циклів у умовах глобальних змін.</p> <p>Аналіз минулих економічних циклів в Україні та світі. Визначення причин циклічності в різних країнах та регіонах. Аналіз практики державного регулювання в умовах економічного підйому та спаду. Визначення найбільш ефективних інструментів для стабілізації економіки.</p> <p>Аналіз останнього економічного циклу в Україні або обраній країні. Оцінити вплив кризових ситуацій на розвиток економіки, основні фактори, що сприяли циклічним коливанням (наприклад, фінансові кризи, політична нестабільність, зміни у попиті та пропозиції). Причини, що обумовлюють різні цикли у країнах з різними економічними системами (наприклад, США, Китай, Україна). Вплив економічних циклів на соціально-економічні умови в різні періоди циклу.</p>
4	-	2	-	4	Тема 2. Економічне	Поняття економічного відтворення та його

Години занять					Тема	Результати навчання
Лекції	Практичні	Семинарські	Лабораторні	Самостійні		
					<p>відтворення: потоки ресурсів, продуктів, доходів і витрат</p>	<p>значення в економічній теорії. Основні компоненти економічного відтворення. Значення економічного відтворення для стабільності економіки країни. Розподіл економічних потоків між підприємствами, державою, домогосподарствами та іншими суб'єктами економічної діяльності. Взаємодія між різними секторами економіки та їх роль у процесі відтворення.</p> <p>Аналіз кругообігу грошей і товарів в економіці, його важливість для сталого розвитку. Вплив зовнішньої та внутрішньої економічної політики на ці потоки. Порівняння відтворення в умовах ринкової економіки та планової економіки.</p> <p>Оцінка ефективності кожної системи з точки зору економічного відтворення. Вплив національної економічної політики щодо ефективності відтворення. Відтворення на різних рівнях економіки (локальному, національному, глобальному). Вивчення зв'язку між економічними структурами та ефективністю відтворення. Оцінка та прогнозування ефективності відтворення в коротко- та довгостроковій перспективі.</p> <p>Роль фінансових інститутів та ринку капіталу в процесі економічного відтворення. Ефективність фінансових інструментів у підтримці економічної стабільності та розвитку. Дослідження функцій домогосподарств і підприємств у процесі економічного відтворення. Оцінка різних шляхів оптимізації ресурсів, зниження витрат та підвищення доходів для підприємств і держави.</p>
4	-	2	-	4	<p>Тема 3. Наукові інструменти дослідження економічної статистики і динаміки</p>	<p>Визначення та суть економічної статистики і динаміки. Інструменти економічної статистики. Інструменти економічної динаміки. Математичні та статистичні інструменти в економічних дослідженнях. Зв'язок між економічною статикою і динамікою.</p> <p>Використання інструментів статистики для дослідження короткострокових економічних ситуацій. Динамічний підхід до аналізу довгострокових економічних тенденцій. Роль статистичних та економетричних моделей у дослідженні економічної статистики та динаміки. Вивчення історичних економічних циклів через статистичні дані і економічні</p>

Години занять					Тема	Результати навчання
Лекції	Практичні	Семинарські	Лабораторні	Самостійні		
						<p>моделі.</p> <p>Оцінка переваг і недоліків різних підходів до моделювання економічної статички та динаміки. Порівняння застосування математичних, статистичних і графічних методів в економічних дослідженнях. Застосування економічних моделей для оцінки змін у рівні інфляції, безробіття, економічного росту. Використання інструментів економічної статички та динаміки для прогнозування майбутніх змін у економічній ситуації.</p> <p>Аналіз переваг і недоліків різних моделей економічних циклів, таких як реальні бізнес-цикли (RBC), модель Кейнса. Оцінка застосування цих моделей в умовах сучасної економіки. Дослідження відомих економічних циклів (наприклад, "Велика депресія", "криза 2008 року") через призму застосування статички та динаміки.</p>
2	-	4	-	4	Тема 4. Теорії економічної рівноваги	<p>Визначення економічної рівноваги: що це таке і як вона проявляється в економічних системах. Основи класичної теорії рівноваги: Адам Сміт і "невидима рука" ринку. Основи неокласичної теорії: роль граничної корисності і граничних витрат. Аналіз кейнсіанської моделі рівноваги в короткостроковому періоді.</p> <p>Вплив сукупного попиту на економічну рівновагу. Теорія загальної рівноваги Леона Вальраса. Нецінова рівновага: фактори, що впливають на ринок праці та капіталу. Види нецінових факторів: інформаційна асиметрія, монополія, державне регулювання. Теорія економічної рівноваги в умовах змін: циклічні коливання, кризові явища.</p> <p>Порівняння різних теорій рівноваги. Визначення сильних і слабких сторін кожної з теорій. Роль теорій рівноваги в регулюванні ринків та вивченні економічної нестабільності. Теорії державного регулювання: субсидії, податки, ціноутворення.</p> <p>Використання різних типів рівноваги в монетарній і фіскальній політиці. Вплив глобалізації і технологічного розвитку на економічну рівновагу. Приклади національних економік, де державне втручання сприяло або перешкоджало</p>

Години занять					Тема	Результати навчання
Лекції	Практичні	Семинарські	Лабораторні	Самостійні		
						<p>досягненню рівноваги.</p> <p>Аналіз кейнсіанської моделі з точки зору її здатності досягати рівноваги в умовах економічної кризи. Порівняльний аналіз теорій на основі конкретних прикладів з економічної історії. Дослідження сучасних підходів до державного регулювання економічної рівноваги. Оцінка ефективності державних втручань на основі сучасних економічних ситуацій у різних країнах. Оцінка політичних заходів для забезпечення стабільної динамічної рівноваги в економіці.</p>
24	-	10	-	28	Змістовий модуль 2. Теоретичні основи кризових явищ й циклічності в економіці	
2	-	2	-	4	Тема 5. Теоретичний інструментарій дослідження циклічності і фінансово-економічних криз	<p>Статистичні методи аналізу економічних циклів: трендові, сезонні і циклічні компоненти. Визначення фаз економічного циклу за допомогою індикаторів (ВВП, індекс виробництва, безробіття тощо). Роль індексів споживчих настроїв, виробничої активності, зовнішньої торгівлі, інфляції для оцінки економічної ситуації. Аналіз фінансових бульбашок та їхніх індикаторів: співвідношення цін активів та їхньої вартості. Роль економетрії в дослідженні кризових явищ: регресійні моделі, часові ряди, панельні дані. Моделі для оцінки ймовірності настання фінансової кризи (моделі прогнозування банківських криз, бульбашок активів). Стрес-тестування фінансових інститутів. Агентні моделі та їх використання для симуляції кризових ситуацій.</p> <p>Практика оцінки ймовірності кризи через використання статистичних методів. Оцінка макроекономічних індикаторів: інфляція, безробіття, зміни в зовнішньоторговельному балансі як сигнали криз. Створення сценаріїв розвитку економіки в умовах глобальних фінансових шоків.</p> <p>Дослідження індикаторів економічних циклів: створення індексу економічної активності на основі доступних даних. Оцінка впливу змінних індикаторів на прогноз розвитку економіки. Розробка прогнозу розвитку економіки в умовах різних фінансових шоків за допомогою моделей стрес-тестування.</p>
2	-	2	-	4	Тема 6. Еволюція економічних поглядів на	Розуміння криз як тимчасових порушень рівноваги у класичній економіці. Поява

Години занять					Тема	Результати навчання
Лекції	Практичні	Семинарські	Лабораторні	Самостійні		
					теорію криз і циклів: основні напрями дослідження	<p>концепції сукупного попиту та роль державного втручання для пом'якшення економічних криз. Теорія ефективного попиту Джона Мейнарда Кейнса і її вплив на управління кризами. Вплив Великої депресії 1930-х років на формування кейнсіанської теорії.</p> <p>Роль монетарної політики у стабілізації економіки: теорії Мілтона Фрідмана. Критика кейнсіанства та роль грошових інструментів у боротьбі з кризами. Розвиток підходів до аналізу фінансових криз, теорія перегріву економіки, бульбашок активів. Вплив фінансових інновацій, цифрових валют та глобалізації на нові кризові явища.</p> <p>Порівняння поглядів класиків (Сміт, Рікардо) та кейнсіанців щодо причин і наслідків економічних криз. Яким чином змінився підхід до ролі держави в кризових ситуаціях через історичні періоди? Дискусії між монетаристами та кейнсіанцями щодо ефективності державного втручання. Аналіз бульбашок на фінансових ринках: ірраціональна прихильність до активів, перегрів економіки. Вивчення економічних криз в умовах глобальних фінансових зв'язків. Визначення причин і наслідків криз, що виникають через міждержавні економічні відносини.</p> <p>Дослідження новітніх економічних теорій, таких як агентні моделі, теорії хаосу та їх застосування для аналізу фінансових криз. Оцінка ролі глобалізації та фінансових інновацій в сучасних кризових процесах. Роль грошової політики в управлінні економічними кризами</p>
2	-	2	-	6	Тема 7. Кризи на різних етапах суспільно-економічного розвитку	<p>Причини та особливості криз в аграрних економіках: неурожаї, епідемії, соціальні та політичні заворушення. Визначення «криз» у докапіталістичних економічних структурах. Криза в період раннього капіталізму та індустріалізації. Перші прояви економічних криз в умовах капіталізму: Великі депресії, банківські та фондові кризи.</p> <p>Причини та характер криз в умовах олігополії та монополій. Глобалізація економіки та її вплив на частоту та інтенсивність криз. Соціальні та політичні аспекти економічних криз: безробіття, соціальні заворушення,</p>

Години занять					Тема	Результати навчання
Лекції	Практичні	Семинарські	Лабораторні	Самостійні		
						<p>політичні кризи.</p> <p>Порівняння криз доіндустріального та індустріального періодів: від природних катастроф до соціально-економічних криз. Роль економічних і соціальних змін у розвитку криз на різних етапах суспільного розвитку. Особливості криз, спричинених інформаційними технологіями, криптовалютами та діджиталізацією.</p> <p>Природа криз під час промислової революції: циклічність, структурні зрушення, ринок праці. Оцінка впливу глобалізації на частоту та структуру економічних криз в постіндустріальному світі. Роль держави у подоланні економічних криз та управлінні соціальною стабільністю.</p>
2	-	2	-	6	Тема 8. Історична ретроспектива світових фінансово-економічних криз	<p>Причини виникнення криз (економічні, політичні, соціальні фактори). Великі фінансово-економічні кризи в історії (криза 1720 року, криза в Голландії). Порівняння економічних циклів до і після промислової революції. Велика депресія 1929 року. Причини та наслідки для світової економіки. Роль США в кризі та її глобальний вплив. Рішення і заходи урядів для виходу з кризи. Криза 2008 року (глобальна фінансова криза): Причини кризи (ринки нерухомості, фінансові деривативи, кредитна експансія). Роль глобалізації та фінансових інновацій. Вплив на світову економіку, соціальні наслідки. Інші глобальні фінансові кризи. Фінансові кризи в Україні.</p> <p>Визначення причин, наслідків та уроків для майбутніх криз. Порівняння різних криз за їхніми ознаками. Оцінка ефективності заходів, вжитих для подолання криз.</p> <p>Міжнародні фінансові кризи та їх вплив на національні економіки. Історичні уроки з фінансових криз для сучасної економічної політики. Оцінка наслідків для глобальної економіки та окремих країн. Пропозиції щодо запобігання кризам у майбутньому.</p>
2	-	2	-	4	Тема 9. Антикризове державне регулювання	<p>Визначення антикризового регулювання в контексті економічної політики. Основні цілі антикризового регулювання: стабілізація економіки, забезпечення зростання, підтримка соціальної стабільності. Основні методи та інструменти антикризового регулювання. Роль центральних банків та</p>

Години занять					Тема	Результати навчання
Лекції	Практичні	Семинарські	Лабораторні	Самостійні		
						<p>міжнародних фінансових установ в антикризовому регулюванні.</p> <p>Взаємозалежність економік та вплив зовнішніх факторів на національні економіки. Міжнародне співробітництво в рамках антикризових заходів. Проблеми та можливості для держав в умовах глобальних фінансових криз.</p> <p>Визначення основних інструментів антикризового регулювання, їх ефективності, проблем та результатів. Обговорення сильних і слабких сторін різних стратегій. Порівняння різних підходів до антикризового регулювання.</p> <p>Реформи в економічних секторах, дерегуляція, стимулювання інвестицій та модернізація промисловості. Приватизація державних активів як один з механізмів стабілізації. Взаємодія між центральними банками та урядами під час економічних криз. Вплив зовнішніх економічних факторів (світова фінансова криза, зміна глобальних ринків) на національні економіки. Інноваційні підходи до антикризового регулювання: використання цифрових технологій, нових фінансових інструментів.</p>
2	-	-	-	4	Тема 10. Вітчизняний та зарубіжний досвід антикризового управління	<p>Досвід США: програма підтримки економіки під час Великої депресії та глобальної фінансової кризи 2008 року. Антикризова політика Європейського Союзу: фіскальна консолідація та заходи щодо стабілізації економік країн-членів після глобальної кризи. Досвід Японії в умовах довготривалої економічної стагнації: дефляція, монетарні стимулюючі заходи. Антикризові заходи України під час фінансової кризи 2008 року: заходи уряду, підтримка банківської системи. Антикризова політика в Україні після 2014 року: реформи та міжнародна допомога в умовах політичної та економічної нестабільності.</p> <p>Порівняння підходів до антикризового управління в різних країнах. Сильні та слабкі сторони антикризових стратегій у США, ЄС, Японії, Україні. Уроки, які можна винести з досвіду інших країн для покращення антикризового управління в Україні. Майбутнє антикризового управління в умовах нестабільної світової економіки.</p>

Години занять					Тема	Результати навчання
Лекції	Практичні	Семинарські	Лабораторні	Самостійні		
						Оцінити поточний стан економіки України, виявити основні проблеми та визначити ефективні заходи для стабілізації економіки в умовах кризи. Оцінка впливу міжнародних факторів та рекомендації щодо покращення співпраці з міжнародними фінансовими організаціями. Прогнозовані результати та соціально-економічні наслідки для країни.
26	-	20	-	44	Всього	

Політика освітнього процесу

Нормативна база освітнього процесу доступна за посиланням

<https://kpd.edu.ua/publicna-informatsiia/polozhennya-yaki-reglamentuyut-diyalnist-instytutu>

Дотримання умов доброчесності	Дотримання положень Кодексу академічної доброчесності НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут».
Очікування	Організація освітнього процесу та відвідування занять відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут»» Оцінювання знань відповідно до «Положення про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів Навчально-реабілітаційного закладу вищої освіти «Кам'янець-Подільський державний інститут»».
Відвідування занять	Відвідування лекційних, практичних та семінарських занять з дисципліни є обов'язковим для всіх студентів відповідно до розкладу.
Відпрацювання пропусків занять	Студент, який пропустив заняття, самостійно вивчає матеріал за наведеними у силабусі джерелами інформаційного забезпечення і ліквідує заборгованість під час консультацій. Відпрацювання пропусків занять відбуваються відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу».
Допуск до заліку	Відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу» всі студенти, котрі не мають пропусків занять (відпрацювали пропуски занять) допускаються до отримання заліку – форма підсумкового контролю рівня засвоєння здобувачем навчального матеріалу з окремої дисципліни виключно на підставі оцінювання усіх складових поточного контролю результатів навчальної діяльності здобувачів.
Підсумкова модульна оцінка	Результати модульного контролю оцінюються за 100-бальною шкалою та доводяться до відома студентів не пізніше трьох днів з часу його проведення із внесенням результатів у документи обліку успішності студентів. Студенти, які до початку сесії мають хоча б з одного модульного контролю (змістового модуля) менше 60 балів, не одержують підсумкову оцінку і не допускаються до екзамену рішенням навчального відділу як такі, що не виконали навчальної програми з дисципліни. Деталі, щодо підсумкового модульного контролю окреслені у «Положенні про організацію освітнього процесу»
Залікова оцінка	Результати заліку оцінюються за 100-бальною шкалою і відображається як підсумкова (рейтингова) оцінка з дисципліни з врахуванням оцінок за змістові модулі з відповідними ваговими коефіцієнтами, як це передбачено у схемі оцінювання (див. нижче у розділі «Розподіл балів, які отримують студенти»).
Підсумкова оцінка з	Підсумкова оцінка з дисципліни розраховується як середня арифметична зважена з оцінок змістових модулів, включаючи екзаменаційну (див. нижче у розділі

Верифікація результатів навчання

Шкала оцінювання з навчальної дисципліни у балах за всі види навчальної діяльності, яка переводиться в оцінку за шкалою ECTS та у чотирибальну національну шкалу:

Сума балів за шкалою Інституту	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		Іспит	Залік
90-100	A (відмінно)	Відмінно	Зараховано
82-89	B (дуже добре)	Добре	
75-81	C (добре)		
65-74	D (задовільно)	Задовільно	Не зараховано
60-64	E (достатньо)		
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)	Незадовільно	
1-34	F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)		

Розподіл вагових коефіцієнтів за змістовими модулями оцінювання складових поточного та підсумкового контролю результатів навчальної діяльності студентів з вивчення дисципліни «Теорія фінансово-економічних криз»:

Залік:

Змістовий модуль №1				Змістовий модуль №2 Рейтингова (підсумкова оцінка за змістовий модуль 2, враховуючи поточне опитування)				Рейтингова (підсумкова) оцінка з навчальної дисципліни (100 балів) або Залік	
40 %				60 %				100	
T1	T2	T3	T4	T5	T6	...	T10		

Критерії оцінювання складових поточного контролю навчальної діяльності студента

Компетенції (знання, уміння та навички), продемонстровані на навчальних заняттях (практичних, семінарських, лабораторних, враховуючи знання з тем, що виносяться на самостійне опрацювання) оцінюються за 100-бальною системою.

Оцінка в балах (за 100-бальною шкалою) за всі види навчальної діяльності	Критерії оцінювання
98-100	Студент має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності; використовує широкий арсенал засобів для обґрунтування та доведення своєї думки; розв'язує складні проблемні завдання; схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; уміє ставити і розв'язувати

Оцінка в балах (за 100-бальною шкалою) за всі види навчальної діяльності	Критерії оцінювання
	проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію; займається науково-дослідною роботою; логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої здібності й нахили; використовує різноманітні джерела інформації; моделює ситуації в нестандартних умовах.
94-97	Студент володіє узагальненими знаннями з навчальної дисципліни, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях; вміє знаходити джерела інформації та аналізувати їх, ставити і розв'язувати проблеми, застосовувати вивчений матеріал для власних аргументованих суджень у практичній діяльності (диспути, круглі столи тощо); спроможний за допомогою викладача підготувати виступ на студентську наукову конференцію; самостійно вивчити матеріал; визначити програму своєї пізнавальної діяльності; оцінювати різноманітні явища, процеси; займає активну життєву позицію.
90-93	Студент володіє глибокими і міцними знаннями та використовує їх у нестандартних ситуаціях; може визначати тенденції та суперечності різних процесів; робить аргументовані висновки; практично оцінює сучасні тенденції, факти, явища, процеси; самостійно визначає мету власної діяльності; розв'язує творчі завдання; може сприймати іншу позицію як альтернативну; знає суміжні дисципліни; використовує знання, аналізуючи різні явища, процеси.
86-89	Студент вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує знання у дещо змінених ситуаціях, вміє аналізувати і систематизувати інформацію, робить аналітичні висновки, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; чітко тлумачить поняття, категорії, нормативні документи; формулює закони; може самостійно опрацювати матеріал, виконує прості творчі завдання; має сформовані типові навички.
81-85	Знання студента досить повні, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях; вміє аналізувати, робити висновки; відповідь повна, логічна, обґрунтована, однак з окремими неточностями; вміє самостійно працювати, може підготувати реферат і обґрунтувати його положення.
75-80	Студент правильно і логічно відтворює навчальний матеріал, оперує базовими теоріями і фактами, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє наводити приклади на підтвердження певних думок, застосовувати теоретичні знання у стандартних ситуаціях; за допомогою викладача може скласти план реферату, виконати його і правильно оформити; самостійно користуватися додатковими джерелами; правильно використовувати термінологію; скласти таблиці, схеми.
70-74	Студент розуміє основні положення навчального матеріалу, може поверхнево аналізувати події, ситуації, робить певні висновки; відповідь може бути правильною, проте недостатньо осмисленою; самостійно відтворює більшу частину матеріалу; вміє застосовувати знання під час розв'язування розрахункових завдань за алгоритмом, користуватися додатковими джерелами.
65-69	Студент розуміє сутність навчальної дисципліни, може дати визначення понять, категорій (однак з окремими помилками); вміє працювати з підручником, самостійно опрацювати частину навчального матеріалу; робить прості розрахунки за алгоритмом, але окремі висновки не логічні, не послідовні.
60-64	Студент володіє початковими знаннями, здатний провести за зразком розрахунки; орієнтується у поняттях, визначеннях; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі.
50-59	Студент намагається аналізувати на основі елементарних знань і навичок; виявляє окремі властивості; робить спроби виконання вправ, дій репродуктивного характеру; за допомогою викладача робить прості розрахунки за готовим алгоритмом.

Оцінка в балах (за 100-бальною шкалою) за всі види навчальної діяльності	Критерії оцінювання
35-49	Студент мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спробу знайти способи дій, розповісти суть заданого, проте відповідає лише за допомогою викладача на рівні „так” чи „ні”; може самостійно знайти в підручнику відповідь.
1-34	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих термінів, фактів без зв'язку між ними: відповідає на запитання, які потребують відповіді „так” чи „ні”.

Оцінювання модульних контрольних робіт здійснюється за 100-бальною системою.

Оцінювання захисту навчального матеріалу, що виноситься на самостійне вивчення для студентів здійснюється за 100-бальною системою.

Оцінювання заліку здійснюється за 100-бальною системою.

Інформаційне забезпечення курсу:

Основна література	<ol style="list-style-type: none"> 1. Райнгарт К., Рогофф К. Циклічна історія фінансових криз / переклад Калинова О. Київ: Наш формат, 2019. 544 с. 2. Маршалок Т. Я Фіскальні імперативи економічної рівноваги: монографія. Тернопіль: ТНЕУ, 2019. С. 94-95 3. Історія економіки та економічної думки : підруч. / В.Д. Базилевич, Н.І. Гражевська, Т.В. Гайдай та ін.; за ред. В.Д. Базилевича. Київ: Знання, 2018. 775 с. 4. Економічна теорія : (історія економіки та екон. думки, політекономія, мікроекономіка, макроекономіка) : навч. посіб. Ч. 1 / /Мацелюх Н. П. та ін. ; Ірпінь : Університет ДФС України, 2020. 531 с. 5. Боднарчук Т. Л. Історія економіки та економічної думки : навч.-метод. посіб. Кам'янець-Подільський : Ковальчук О. В., 2021. 121 с. 6. Найл Кіштайні. Коротка історія економіки / переклад Калинюк А. Київ: Наш Формат, 2022. 256 с. 7. Антикризове управління: навч.-метод. посіб. Монастирський Г.Л., Попович Т.М. Тернопіль. Економічна думка. 2020. 190 с. 8. Курганська М. Дослідження кризових явищ та проблеми антикризового управління в Україні. Харків, 2020. С. 80-83.
Додаткова література	<ol style="list-style-type: none"> 1. Антикризове управління національною економікою : монографія / [І. Малий, І. Радіонова, Л. Ємельяненко та ін.] / за заг. ред. І. Малога. Київ: КНЕУ, 2017. 368 с. 2. Жаворонок А. В. Теоретичні засади економічних хвиль та циклів розвитку економіки. <i>Причорноморські економічні студії</i>. 2018. № 32. С. 207-213 3. Жаворонок А. В. Циклічність як форма економічного розвитку економіки. <i>Бізнес-навігатор</i>. 2018. № 6(49). С. 269-273. 4. Кириллова Г. Ю., Ткаченко О. В. Теорія економічних циклів і криз: історія і сучасність. <i>Вчені записки</i>. 2012. Вип. 14, ч. 1. С. 3-10. 5. Кім О. О., Тимошенко О. Ю. Циклічність розвитку економіки України: методи і засоби антициклічної боротьби. <i>Приазовський економічний вісник</i>. 2020. Вип.3(20). С. 3-9. 6. Мельниченко О. А. Антикризова політика держави: сутність

та пріоритетні напрями. *Теорія та практика державного управління*. 2015. Вип. 2. С. 17-24. URL http://nbuv.gov.ua/UJRN/Trpu_2015_2_5.

7. Рожко О. Д. Циклічність як ознака розвитку сучасних державних фінансів. *Інвестиції: практика та досвід*. 2015. № 10. С. 32–36.

8. Січевлюк Л.В. Нарис історії економічної думки України кінця XIX – початку XX ст. в особистостях : навч. посіб. Київ : Крок, 2018. 255 с.

9. Сушарник Я.А. Теорія фінансово-економічних криз в контексті економічного аналізу та статистики. *Інклюзія і суспільство*. 2024. URL: <https://journals.kpdi.in.ua/index.php/inclusion-society/issue/archive>

10. Шарапов В.С. Формування концепції антикризового менеджменту в умовах воєнного часу. *Філософія економіки та управління*. 2023. № 14(91). URL: <http://humstudies.com.ua/article/view/277870>

11. Backus D. K., Kehoe P. J., Kydland F. E. (1993) International Business Cycles: Theory vs. Evidence. Federal Reserve Bank of Minneapolis. Quarterly Review, vol. 17, no. 4, Fall, pp. 14–29.

12. Luther W. J., Cohen M. (April 30 2014) An Empirical Analysis of the Austrian Business Cycle Theory. International Atlantic Economic Society, pp. 153–169.

Інформаційні ресурси

1. <http://www.ukrstat.gov.ua/> – Державна служба статистики України.

Розділ «Статистична інформація»

2. <https://ec.europa.eu/eurostat/> – ЄС. Розділ «Статистична інформація»

3. <http://www.delukr.cec.eu.int> – Представництва Європейської Комісії в Україні.

4. <http://www.worldbank.org> – Світовий банк.

5. <http://www.wto.org> – Світова організація торгівлі.

6. <http://www.unctad.org> – ООН ЮНКТАД, Доповіді про світовий розвиток.

Гарант освітньої програми

Завідувач кафедри публічного управління,
менеджменту та інклюзивної економіки

Андрій ТИМКІВ

Олена БАЧИНСЬКА